

Юрчак Вікторія
здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 193 «Геодезія і землеустрій»
Науковий керівник: **Мушеник І.М.**,
к. е. н., доцент кафедри математичних дисциплін,
інформатики і моделювання
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець – Подільський

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЙ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ

На сучасному етапі розвитку сільського господарства України важливу роль відіграє впровадження новітніх інформаційних технологій та досягнень науково-технічного прогресу. У наш час сільське господарство потребує оптимізації виробництва з метою одержання максимального прибутку, раціонального використання ресурсів, у тому числі природних, захисту навколишнього середовища [3].

Інтенсивний розвиток комп'ютерних та інформаційних технологій на початку нового тисячоліття різко прискорив процеси глобалізації і призвів до глибинних змін в різних галузях сільського господарства. Кілька десятиліть тому метою було не домогтися високих показників при мінімальних витратах, а забезпечити зайнятість населення країни. На сучасному етапі розвитку пріоритети змінилися в бік підвищення ефективності сільськогосподарського сектору. І можна говорити про те, що в даний час в сільському господарстві України відбувається технологічна революція. Вважається, що початок XXI століття є переходом від енергетики до інформаційних технологій. Під поняттям «Інформаційні технології — це сукупність методів, виробничих і програмно-технологічних засобів, об'єднаних у технологічний ланцюжок, що забезпечує збирання, зберігання, передавання, оброблення, аналіз, візуалізацію та поширення інформації».

Основним викликом світових інноваційно - технологічних процесів є

розвиток сільського господарства, спрямованого на нарощування обсягів агровиробництва за рахунок використання технологій, безпечність яких досі не визначена. Зазначені процеси супроводжуються виникненням різного роду загроз, включаючи негативний вплив на здоров'я населення країни, занедбання природних ресурсів через посилення антропогенного навантаження внаслідок інтенсифікації агропродовольчої діяльності і неконтрольованого використання у сільськогосподарському виробництві не достатньо перевірених інноваційних технологій [5].

На сьогоднішній день актуальною є проблема підготовки висококваліфікованих фахівців для опрацювання значних обсягів інформації, освоєння сучасними методами роботи. Інформаційне забезпечення аграрних підприємств повинне володіти такими особливостями як: гарантувати оперативний бухгалтерський облік виробничо-фінансової діяльності. Практичне розв'язання проблем, пов'язаних із необхідністю забезпечення ефективної роботи підприємства, насамперед залежить від ступеня освоєння методів інформування та стратегічної інформації в управлінні сільськогосподарською діяльністю. Для ефективного управління сільськогосподарським виробництвом потрібно мати величезні обсяги різноманітної інформації про структуру посівних площ, стан сільськогосподарських угідь, рослинності та ґрунтів, а також прогнозовану врожайність, що у майбутньому захистить підприємство від ризиків за втрату прибутків. У розвинених країнах світу (США, Канада, Австралія, країни ЄС) для інформаційного забезпечення сільськогосподарського менеджменту широко використовують різноманітні інформаційні системи, а саме це:

- системи моніторингу стану аграрних ресурсів та прогнозування урожайності сільськогосподарських культур;
- системи забезпечення контролю якості сільськогосподарської продукції;
- системи оперативного управління та оптимізації продуктивних процесів;
- інформаційно-довідкові системи маркетингової спрямованості;
- аналітичні та моделюючі системи відстеження розвитку надзвичайних

ситуацій та їх впливу на виробництво та якість сільськогосподарської продукції, та ще багато інших спеціалізованих інформаційних систем різноманітної спрямованості та рівня деталізації [2, с. 15-19]. У наш час сільське господарство потребує оптимізації виробництва з метою одержання максимального прибутку, раціонального використання ресурсів, захисту навколишнього середовища. Воно набуває нових особливостей. Звичайне сільське господарство перетворюється на «точне сільське господарство», яке передбачає ефективне та раціональне керування процесами росту рослин відповідно до їх потреб у поживних речовинах й умовах зростання.

Застосування інформаційних технологій підвищує продуктивність й ефективність управлінської праці, дозволяючи по новому вирішувати багато завдань. За допомогою інформаційних технологій можна не лише збирати гарний врожай щороку, але реалізовувати його за вигідною для підприємства ціною та вчасно, а також здійснювати управління господарством в цілому. Так доступність мережі Internet завдяки розвитку комп'ютерних та інших інформаційно-комунікаційних технологій заохочує все більшу кількість фермерів. Досить стрімкі у наш час темпи розвитку ринку електронної комерції також дають надію на те, що у найближчому майбутньому продукцію сільського господарства можна буде придбати не виходячи з дому чи офісу[1].

На сьогодні в Україні сформувані цілісну національну інноваційну систему не вдалося, а формування регіональних інноваційних систем, що є складовими національної, вимагає вдосконалення підходів до їхньої імплементації та розвитку. Саме ефективні регіональні інноваційні системи є джерелом збалансованого розвитку та конкурентних переваг держави загалом. Адаптація та практичне використання в Україні досвіду країн, яким уже вдалося сформувати ефективні регіональні інноваційні системи, може стати значною рушійною силою, що підштовхне розвиток України та сприятиме її економічному піднесенню.

Застосування інформаційних технологій підвищує продуктивність праці, відповідно до цього процесу вирішується багато завдань. Адже інформаційні

технології дозволяють зберігати величезну кількість даних, аналізувати їх та на основі отриманих результатів, пропонувати вирішення завдань, які б мінімізували витрати та максимізували прибутки аграрних підприємств. Використання інформаційних технологій дозволить суттєво покращити систему інформаційного забезпечення АПК, що супроводжуватиметься підвищенням конкурентоспроможності вітчизняного аграрного виробництва.

Список використаних джерел

1. Т. Павлюк, Л. Волонтир Вінницький національний аграрний університет Формування ринкової економіки в Україні. 2017. Вип. 38. С. 122-127
2. Н. Т. Тверезовська, А. В. Нелєпова Навчальні матеріали онлайн – [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://pidruchniki.com/1337101861366/informatika/rozvitok_vprovadzheniya_informatsiynih_tehnologiy_silskomu_gospodarstvu
3. Єдамова А.М. Україна, Київ, Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Т.Шевченка [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/np/pdf2/27.pdf>
4. Солтис Ірина Львівський національний аграрний університет – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2013_12_19_20_kampodilsk/sekcija_7_2013_12_19_20/rol_informacijnikh_tekhnologij_v_upravlinni_agrarnimi_pidpriemstvami/49-1-0-862
5. Мушеник І.М. Закордонний досвід формування регіональних інноваційних систем (на прикладі Австрії)(Foreign experience of regional innovation systems development (an Austrian example)/ І.М.Мушеник // Наукові записки Національного університету «Острозька академія», серія «Економіка», 2017. Випуск 5. С 72-77.